Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 2 sierpnia 1933 r. 901.

Treść numeru:

------oooo--------

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

P i s m o   c z e c h o s ł o w a c k i e   o   z n a c z e n i u   L i t w y   w   E u r o p i e   W s c h o d n i e j. "Rytas" Nr.168. /z dn.27.VII.1933 r./Art.p.t."Litwa kluczem Europy Wschodniej". Streszczenie:

Pismo czechosłowackie "Zahraični Politika" ocenia znaczenie Litwy dla polityki międzynarodowej w sposób następujący: Litwa,Łotwa i Estonja,acz nieduże,mają jednak szczególne znaczenie w polityce międzynarodowej. Z ich egzystencją Europa bardzo się liczy. Tłumaczy się to sąsiedztwem państw wspomnianych z Rosją Sowiecką. Po wojnie światowej mocarstwa Ententy starał się stworzyć z państw bałtyckich antysowiecką barjerę z Polską na czele.

Największe znaczenie ze wszystkich państw bałtyckich ma w polityce międzynarodowej Litwa. Znajduje się ona w sferze interesów trzech państw: Rosji,Polski i Niemiec. Pierwsze dwa państwa od samego początku powstania Republiki Litewskiej starają się opanować politycznie kraj, będący jakgdyby kluczem do Europy Wschodniej.

Istnieją dwie koncepcje ściślejszej współpracy polityczno-gospodarczej między państwami bałtyckiemi. Pierwsza koncepcja obejmuje Litwę, Łotwę,Estonję, Finlandję i Polskę, druga zaś Litwę, Łotwę i Estonję. Zrealizowanie pierwszej koncepcji była najbardziej zainteresowana Polska. Wobec zatargu polsko-litewskiego o Wileńszczyznę realizacja takiego sojuszu stała się niewykonalna.

Z biegiem czasu państwa bałtyckie zrozumiały, że niebezpieczeństwo sowieckie jest nieaktualne i zgodziły się zawrzeć z Rosją pakt o nieagresji. Jednocześnie słabnąć zaczęły w państwach bałtyckich tendencje polonofilskie.

Związek bałtycki mógłby się stać poważnych czynnikiem w polityce Europy Wschodniej po pokojowem rozstrzygnięciu zatargu polsko-litewskiego o Wileńszczyznę. Narazie jednak brak jest dogodnych warunków.

Litwa jest obecnie jednostką polityczną z którą się wypada liczyć w polityce i ekonomice europejskiej. W ciągu niespełna 15-tu lat swego istnienia Litwa wykazała swe prawa do ży - cia konsolidując się nietylko politycznie, lecz i gospodarczo.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Z a d ł u ż e n i e   s a m o r z ą d ó w   l i t e w s k i c h. "Lietuvos Žinios" Nr.150 / z VII.1933 r./: 1 lipca 1933 r. zadłużenie samorządu wynosiło 19.647.550 lt. Na spłatę tych długów przeznaczały samorządy 2.716.886 lt. Niespłaconych długów pozostaje około 17 milj.lt.

B u r m i s t r z   k o w i e ń s k i   o   s p r a w a c h   m. K o w n a. "Rytas" Nr.165 / z VII.1933 r./: Dn.24 lipca burmistrz kowieński Graurogkas udzielił wywiadu prasowego na temat bieżących spraw m.Kowna.

Sytuacja finansowa kowna jest dosyć ciężka. Niepodobna jest zrealizować przewidzianego budżetu. Istnieje cały szereg potrzeb nadzwyczajnych, których w żadnym budżecie niepodobna przewidzieć. Budżet potrzebny jest jedynie na to, żeby zbytnio się nie oddalić od zamierzonej linji. Ścisłe wykonanie budżetu nie da się jednak pomyśleć. Zadaniem burmistrza jest czuwanie, by nie wytworzył się deficyt. Dotychczas deficytu nie było. Wysuwano zarzuty, jakoby zarząd miasta czyni pewne wydatki bez usprawiedliwienia ich przy pomocy dokumentów. Komisja z M-stwa Fina nsów położyła kres wszystkim tym niejasnym zarzutom. W r.b. dochody są o 500 tys.lt. większe niż w r.ub.

P r o j e k t u s t a w y o R a d z i e G o s p o d a r c z e j.Prasa kowieńska / z 25.VII.1933 r./:T-stwo studjów ekonomicznych przesłało niedawno ministrowi Skarbu projekt ustawy o Radzie Gospodarczej. Minister z projektem ustawy już się zapoznał i przesłał go Gabinetowi Ministrów dla rozpatrzenia. Projekt ustawy przewiduje szerokie pełnomocnictwa Rady Gospodarczej przy rozpatrywaniu projektów ustaw dotyczących sytuacji gospodarczej w kraju, rozporządzeń w tej dziedzinie i różnych kwestyj,mających związek z importem i eksportem.W Radzie Gospodarczej ma być reprezentowanych przeszło 30 przedstawicieli różnych instytucyj ekonomicznych i organizacyj. Prezesa Członków Rady obiorą instytucje ekonomiczne i organizacje.

E m i g r a c j a w r. b. Prasa kowieńska / z 25.VII.1933 r./: Według wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w ciągu pierwszego półrocza r.b. wyemigrowało z Litwy 561 osób, w tem do Palestyny 270, do Afryki Południowej - 113, Brazylji - 51, Stanów Zjednoczonych - 49, Kanady - 29, Argentyny - 28, Urugwaju - 11 i pozostali do innych krajów.

N o w y s z p i t a l d l a u m y s ł o w o c h o r y c h. Prasa kowieńska / z 25.VII.1933 r./: Obecnie w Litwie są 2 szpitale dla umysłowo chorych: w Kalwarji i Kraju Kłajpedzkim. Ponieważ jednak szpital w Kalwarji jest zbyt szczupły i komunikacyjnie niedogodny dla północnej Litwy, Departament Zdrowia zamierza otworzyć filję tego szpitala w Szawlach, przeznaczoną dla chorych umysłowo w łagodniejszej formie.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

Z w a l c z a n i e h i t l e r y z m u w K ł a j p e d z i e. "Lietuvos Žinios" Nr.170./z VII.1933 r./: Komendant wojenny Kłajpedy pułkownik Lormanas udzielił przedstawicielowi Elty wywiadu prasowego na temat zwalczania hitleryzmu w Kłajpedzie.

Już na wiosnę w Kłajpedzie hitlerowcy zaczęli zagrażać publicznemu bezpieczeństwu i porządkowi. Z początku się udawało utrzymywać spokój. Społeczeństwo kłajpedzkie podzieliło się na dwa obozy wzajemnie się zwalczające. Na porządku dziennym były bójki a nawet strzelanina.

Władze podjęły zdecydowaną walkę z podżegaczami i awanturnikami. Pułkownik Lormanas wyraził na zakończenie nadzieję,że rychło uda się przywrócić w Kłajpedzie spokój.

A w a n t u r y w K ł a j p e d z i e. Elta / z dn.25.VII.1933 r./ Dnia 21 lipca r.b. w powiecie Pogiejowskim ukazała się grupa młodzieży, przyczem kilka osób było ubranych w zakazane mundury hitlerowskie. Policja pograniczna usiłowała umundurowanych młodzieńców aresztować. Została jednak napadnięta przez pozostałych chłopców, którzy odbili jednego z aresztowanych. Następnie w Pogiegiach przed lokalem policji tłum do późnej nocy wznosił wrogie okrzyki.

W sprawie tych wypadków wdrożono ścisłe dochodzenie.

B e z r o b o c i e w K ł a j p e d z i e."Rytas" Nr.169./ z VII.1933 r./: Obecnie w Kłajpedzie znajduje się 417 bezrobotnych. W r.ub. w tym samym czasie było w Kłajpedzie 620 bezrobotnych.

VIII. LITWINI WILEŃSCY.

K r o n i k a.

K u r s y j ę z y k a l i t e w s k i e g o w Ś w i ę c i a n a c h."Vilniaus Rytojus" Nr.60 / z VII.1933 r./: W lipcu r.b. zostały zorganizowane w Święcianach kursy języka litewskiego dla nauczycieli szkół powszechnych. Na kursy uczęszczało 36 nauczycieli Polaków i 4 nauczycieli Litwinów..

--------oOOOO--------

B7